

koló

an szurkolója,
n ezer és ezer,
mint Szikvíz-
mer határt, azt
és még papri-
meg Sáfrányt

kelte a futball,
vészteli. Ünne-
em száll többet,
elején, inkább
skére. Odahaza
ól, mert leány-
ai átkokat szór
ról az a villa-
omotív-meccsre
Diószegi-úti pá-
ja...

két pontot ide-
ogy a Loksi a
megverte volna
vasárnap rohan,
ét se kesse le,
a hajdúbagosi

ium
KORBÓL

fulke falán:
ak réz huszas-
kodik...

eroglifákat ér-
csupán az volt
a érthetetlen?
aluminiumkor-
miért kell
indig réz?

neki csak
umja volt.

volt egy bal-
szétverte az
ont...

ADSÁGBAN

ülve?
De ez a rágós
mindjárt meg

Z ESZKÖZ

be, sürgős ope-
eni nőgyógyá-
em hoztam evő-
al. Két napig
enni, hogy a
analát „megvár-

ek gyógyítása,
ért hiányzik a
olyan parányi
evőeszköz?
enni szeretne

CENI
LENKEDŐ

gy pár fillért a
éptelennek!

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 216. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

VASÁRNAP, 1954. SZEPT. 12.

Ünnepélyesen megnyitották az Országos Mezőgazdasági Kiállítást és Vásárt

Szombaton délelőtt ünnepélyesen megnyitották az Országos Mezőgazdasági Kiállítást és Vásárt. A megnyitó ünnepségen megjelent Nagy Imre, a minisztertanács elnöke, Farkas Mihály, Hegedűs András, Ács Lajos, a Magyar Dolgozók Pártja politikai bizottságának tagjai, Vég Béla és Matolcsi János, az MDP Központi Vezetőségének titkárai, Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Boldoczki János külügymi-

niszter, az MDP Központi Vezetőségének és a minisztertanácsnak több más tagja, a politikai, gazdasági és kulturális élet számos vezető személyisége.

Jelen volt az ünnepségen a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és számos tagja.

Részvettek a kiállítás megnyitóján a szovjet küldöttség tagjai valamint a többi külföldi küldöttség tagjai.

Hegedűs András beszéde

A Himnusz hangjai után Hegedűs András, a minisztertanács első elnökhelyettese, földművelésügyi miniszter nyitotta meg a kiállítást.

— Országunkban mezőgazdasági kiállítás előtt még nem állott nagyszerűbb cél, mint ez előtt, amelynek megnyitására most összejöttünk. A kiállítás megrendezésére olyan időpontban került sor, amikor nemcsak a parasztságunk, hanem

az egész népünk megfeszíti erőt a mezőgazdasági termelés fejlesztéséért.

E nagyjelentőségű munkába kapcsolódik be a kiállítás. Legfontosabb feladata, hogy megmutassa a mezőgazdasági termelés fellendítésének útját.

— Ez a célkitűzés — hangsúlyozta — amely az elmúlt év júniusától a pártunk és kormányunk munkájának homlokterébe került — lelkesítette a kiállítás rendezésében résztvevő minden egyes dolgozót. Ez tette kiállításunkat mind tartalmában, mind külső kifejezési módjában összehasonlíthatatlanul gazdagabbá minden eddiginél.

— Hazánkban mezőgazdasági kiállításon most először kapott megfelelő helyet a növénytermelés, amely eddig az állattenyésztés mellett mindig háttérbe szorult.

— Mezőgazdasági kiállításunk egyik leggazdagabb része a nemzetközi gépbemutató. Itt

kiállították mindazokat a gépeket, amelyekkel fejlett szocialista iparunk segíti a mezőgazdasági termelés fellendítését, de megtalálhatók itt a Szovjetunió, Csehszlovákia, a Német Demokratikus Köztársaság és Románia iparának gépei is.

A bemutatott sokszáz gép a mezőgazdaság gépesítésében rejlő erőt mutatja.

— Állattenyésztőink a kiállításon felvonultatják a tenyésztő állatok egész sorát, amelyek a tenyésztési munka színvonalát emelkedését bizonyítják. Ezek a tenyészállatok azt igazolják, hogy

állattenyésztésünk helyes úton jár, és ma már minden fontos állattenyésztési ágban rendelkezünk olyan kiváló tenyészterítéket jelentő fajtákkal és fajtacsoportokkal, amelyek lehetőséget adnak a hozamok gyors növelésére

— folytatta a továbbiakban Hegedűs András.

— A kiállításon nagy számmal vesznek részt termelőszövetkezetek, egyéni dolgozó parasztok,

gépállomások és állami gazdaságok. A termelőszövetkezetek és állami gazdaságok legjobbjai a gyakorlati példa erejével bizonyítják a szocialista nagyüzemi termelésben rejlő hatalmas lehetőségeket. Ezzel a kiállítás a szövetkezeti nagyüzemi gazdaságok népszerűsítését szolgálja, segíti az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok meggyőzését a termelőszövetkezeti gazdálkodás előnyéről.

— Mindent egybevéve, a kiállítás minden részlege arról tanuskodik, hogy

a magyar mezőgazdaság fejlesztésében nagyon jó adottságokkal rendelkezünk, ezeket felhasználva, mezőgazdaságunkat a szocialista úton gazdaggá tudjuk tenni, és a virágzó mezőgazdaság, a fejlődő szocialista iparral együtt biztos alapjává lesz népünk növekvő anyagi jólétének.

— Mezőgazdaságunk eimardottságának felszámolása érdekében kiállításunk közkinccsé kívánja tenni mindazokat a vívmányokat, amelyeket a mezőgazdasági szakembereink, tudósaink — felhasználva a szovjet mezőgazdasági tudomány eredményeit — az utolsó években elérték.

A tudósok és mezőgazdasági szakemberek által javasolt módszerek elterjesztését pártunk és kormányunk minden erővel támogatja és ezért ko-

moly anyagi áldozatokat is hoz.

Ahhoz azonban, hogy gyorsabban haladjunk előre, hogy mezőgazdaságunkat rövidebb idő alatt tegyük korszerűvé, szükséges, hogy a termelőszövetkezetek tagjai, az egyéni dolgozó parasztok, az állami gazdaságok és a gépállomások dolgozói megismerkedjenek a mezőgazdasági tudomány legújabb eredményeivel.

— A gazdag tartalmú kiállítás megtekintése hasznos és érdemes, nemcsak a földművesek, hanem minden más dolgozó számára is.

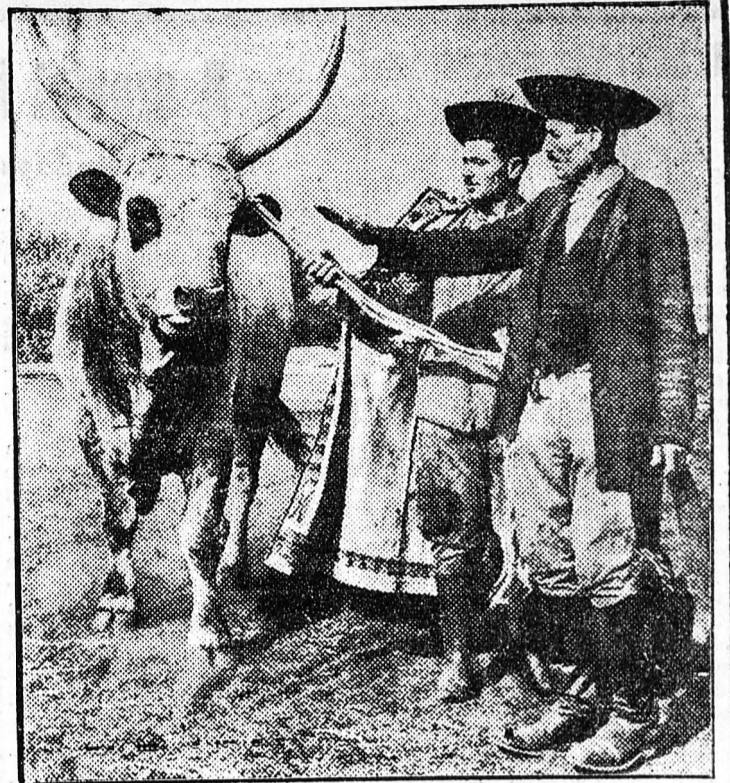
— Bármennyire fontos is azonban, hogy a kiállítást sok száz ezer városi dolgozó, munkás és értelmiségi látogassa meg,

a kiállítás mégis legtöbbször a falusi lakosoknak ad. Ezért a termelőszövetkezeti tagok, az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok, a gépállomások és állami gazdaságok dolgozói százezreit várjuk szeretettel a kiállításra.

Pártunk és kormányunk az idei mezőgazdasági kiállítást azért rendezte sokkal szélesebb keretek között, gazdagabb tartalommal, mert ezzel is elő kívánja segíteni a mezőgazdasági termelés fellendítését.

— A most megnyitott mezőgazdasági kiállítás szolgálja a mezőgazdasági termelés fejlesztésének nagy ügyét, erősítse népi demokráciánk alapját, a munkásosztály és a dolgozó parasztság megbontathatlan szövetségét — mondotta végül.

Hegedűs András beszéde után tízezer galamb vitte szét az országot minden részébe a kiállítás megnyitójának hírére. Az ünnepség résztvevői ezután megtekintették a kiállítást.

Már a kiállítás első napján sok csodálója akadt Kormosnak, az oháti állami gazdaság magyar bikájának — az Országos Mezőgazdasági Kiállítás egyik hírességének.

A párt- és a kormány vezetői megtekintették az Országos Mezőgazdasági Kiállítást és Vásárt

Szombaton délelőtt a párt és a kormány vezetői megtekintették az Országos Mezőgazdasági Kiállítást és Vásárt. Ott volt Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára, Nagy Imre, a minisztertanács elnöke, Dóbt István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, valamint az MDP politikai bizottságának és a minisztertanácsnak számos tagja.

Román, lengyel, csehszlovák és bolgár kormányküldöttségek érkeztek a kiállításra

Pénteken és szombaton a szovjet kormányküldöttségen kívül több más ország kormányküldöttsége is érkezett Budapestre az Országos Mezőgazdasági Kiállítás megtekintésére.

Pénteken érkezett a Román Népköztársaság kormányküldöttsége. A küldöttség vezetője Popescu Constantin román földművelésügyi és erdőgazdasági miniszter. Ugyancsak pénteken érkezett meg a lengyel kormányküldöttség.

Vezetője Domazala Czesław lengyel földművelésügyi miniszterhelyettes.

Szombaton reggel érkezett meg a ferihegyi repülőtérre a csehszlovák kormányküldöttség. Vezetője Rabusic Cyrill földművelésügyi miniszterhelyettes.

Szombaton délelőtt érkezett meg a bolgár kormányküldöttség is. Vezetője Pejkov Pejko, a földművelésügyi minisztérium tervezési osztályának vezetője.

A mezőgazdasági kiállításon szarvasmarhák, tenyészlovak, sertések, juhok díjazása

Az állami gazdaságok díjazottjai között I. díj: Hosszúháti kísérleti gazdaság, II.

díj: Borsósi állami gazdaság, III. díj: Pallagpusztai techn. tanegazdaság.

A kiállított tenyészlovak közül nagydíjjal tüntették ki a hortobágyi Nonius törzstenyésztés Nonius D. V. törzsménét.

A mezőgazdasági kiállításon tenyészlovak díjazásánál II. díjat nyert a hajdúböszörményi Dózsa tisz Tündér nevű Nonius kancaja.

A sertések közül nagydíjat kapott Járvas József fehér húsértés kocaja, Debrecen, I. díjat kapott a Sertésenyésztő Vállalat fehér húsértés kocaja (Püspökladány), valamint az oháti állami gazdaság mangalica kocaja.

A sertések közül II. díjat nyert a nádudvari Petőfi tisz mangalica kancaja és a borsósi állami gazdaság fehérhúsértés kocaja.

A püspökladányi Sertésenyésztő Vállalat fehér húsértés III. díjat kapott.

Juhok díjazása: II. díjjal tüntették ki a balmazújvárosi Vörös Csillag tisz (anya) és II. díjjal a komádi Kossuth tisz juhat.

A híres ötösfogat — a debreceni méntelep büszkesége. Az öt fekete ló (a kép előterében) a kiállítás lovasbemutatóján Debrecen város régi koronázási hintójával szerepel.

A Hazafias Népfrent Országos Kongresszusa 1954. október 23-24-én ül össze

A Hazafias Népfrent Előkészítő Bizottságának közleménye

A Hazafias Népfrent Országos Előkészítő Bizottsága 1954. szeptember 11-én ülést tartott. Az ülésen az új Népfrent megalakításával, az októberi Országos Népfrent-Kongresszus előkészítő munkálataival kapcsolatban a következő határozatokat hozta:

1. A Hazafias Népfrent Országos Előkészítő Bizottsága felhívja a politikai, társadalmi és tömegszervezeteket, kulturális szervezeteket, üzemeket, földművelésügyi szervezeteket, termelőszövetkezeteket, közlekedési, közlekedési bizottságokat és a békebizottságokat, hogy együttesen alakítsák meg a budapesti, megyei, járási, városi, város-kerületi, községi Népfrent Előkészítő Bizottságokat. Az előkészítő bizottságok 7-11 tagból álljanak és lehetőleg szeptember 20-ig mindenütt alakuljanak meg.
2. A Népfrent Előkészítő Bizottságok készítsék elő a Hazafias Népfrent-bizottságok megválasztását. Ebből a célból minden városban, városi kerületben és községekben a munkások, parasztok, értelmiségiek, dolgozó kiscsoportok részvételével október 15-ig hívjanak össze gyűléseket. Ezekben a gyűléseken ismertessék az új Népfrent megalakításának jelentőségét. A helyi Népfrent-bizottságok, valamint a járási, megyei, budapesti Népfrent-bizottságok tagjait és az Országos Népfrent Kongresszus küldöttjeit a gyűléseken válasszák meg.
3. Az Országos Előkészítő Bizottság a Hazafias Népfrent Országos Kongresszusát 1954. október 23-24-re tűzi ki.

Kulcsár Ferenc elvtárs:

A városi tanács új programja az első Debrecen történetében, amely nagy gondot fordít a kertészek és külsőségek fejlődésére

Tegnap a debreceni városi tanács ülése a délutáni órákig húzódott el, mert két fontos napirendi pontot tárgyalt meg a tanácsstagok: a tanács törvénytervezetét Csabai József tanácsbíró beszámolója, és a debreceni városi tanács programját Balogh Endre beszámolója alapján.

A tanács törvénytervezet vitájában tizenhét szóval felelt fel és a legtöbb módosító indítványt terjesztette a tanács elé. Többek között Szatmári Magda, Vársárhelyi Lajos, Pinczés Erzsébet, Szodorai Lajos, Somogyi Sándor és Labonczi András tették meg indítványaikat.

Többen javasolták a tanács törvény módosítását olyan értelemben, hogy

a törvény mondja ki: Debrecen város tanácsa nem legyen a megyei tanács alá rendelve.

A vita után a tanács határozatba hozta, hogy a végrehajtó bizottság az összes módosító javaslatokat terjessze a Hazafias Népfrent elnöksége elé.

Balogh Endre elvtárs ismertette ezután a tanács négyéves programjának fontosabb célkitűzéseit és elveit.

A debreceni tanácsnak az elkövetkező években döntő feladata lesz az ipar fejlesztésében, hogy a helyi ipar meglévő vállalatainak termelési kapacitását kiszélesítse és gondoskodjék olyan árucikk gyártásának megkezdéséről, amelyeket a város lakos-

sága keres. A ruházati vállalatok fejlesztése mellett

gondoskodjék a tanács a bűntörvényes és lakberendezési tárgyak gyártásáról és az élelmiszeripar fejlesztéséről.

Nagy feladatok végrehajtását tűzte ki a tanács a város mezőgazdaságának megújítása érdekében. Tervbe vette, hogy a következő időszakban elkészíteti a város határának talajterképét, hogy tudományos szabotossággal lehessen megállapítani az egészséges vetésforgókat, különös tekintettel a füves vetésforgóra. A tanács mezőgazdasági programja általában a párt és kormány mezőgazdasági fejlesztéséről szóló decemberi határozatait és a kongresszus irányelveit alapul.

A program biztosítja Debrecen város mezőgazdaságának erőteljes fejlődését.

Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei párt vb. másodtitkára hozzászólásában azt hangsúlyozta, hogy

ez az első program Debrecen városának történetében, amely nagy gondot fordít a kertészek és külsőségek fejlődésére.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a kereskedelem négyéves programja. A terv szerint a külsőségi területek elhanyagoltságát végleg megszünteti a tanács az elkövetkező négy év alatt, mert élelmiszer, hús, kenyér, ital és ruházati bollok egész sorát nyitják meg a vállalatok.

Nagycserén, Ondódon, Bánkon, Szepesen, Halápon és Dombos tanyán is nyílnak majd élelmiszerboltok.

Ugyancsak nagyok a tanács építkezési tervei is. Az elkövetkező négy év alatt természetesen fokozódik majd a lakásépítkezés. Remélhetőleg az eddiginél nagyobb központi beruházást kap a város.

Uj utcákat köveznek ki a négy év alatt és újabb autbuszjáratokat indítanak.

A program felöleli a közegészségügy megújítására irányuló terveket és a kulturális célkitűzéseket is.

Gyönyörű és lelkesítő a program! Amikor Balogh elvtárs befejezte ismertetését, egyszerre több mint tíz kéz emelkedett fel szót kérve. És a továbbiakban a szótkerők száma nem csökkent, hanem — a késői idő ellenére — szaporodott. Ez azt bizonyítja, hogy

a jelenlévő tanácsstagok lelkesen magukévá tették a tanács négyéves programját.

A tanács programját az elkövetkező hetek folyamán a város minden lakója megismerheti, hiszen a végleges terv elkészítéséhez nélkülözhetetlen a lakosság hozzájárulása javaslataival. Ugyanigy a program végrehajtásához is szükséges a lakosság tevékeny részvétele. Ha ez meglesz, a programot mindnyájunk örömeire és meglepődésére végrehajthatjuk.

G. L.

Szeptember 20-ra összehívták az Országgyűlést

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Alkotmány 12. szakaszának 2. bekezdése alapján az Országgyűlést 1954. évi szeptember 20. napján, hétfőn délelőtt 11 órára összehívta.

VITA A TANÁCS TÖRVÉNY TERVEZETÉRŐL

Vállalatunknál is nagy érdeklődést váltott ki a dolgozók körében a tanács törvény tervezete. A tervezet egyes részéről megoszlanak a vélemények, s kialakulnak a viták, hogyan lenne helyesebb. Egyben azonban mindenki egyetért, hogy a tanácsválasztások idején olyan dolgozók kerüljenek be a tanácsokba, akik ismerik a dolgozók problémáit, szívükön viselik ügyeiket, mindenkor a dolgozók érdekeit képviselik, törődnek választóik sorsával, nem szakadnak el a választások után sem a dolgozóktól. Minden dolgozó azt akarja, hogy a tanácsokba az arra legérdemesebb dolgozók kerüljenek.

JOO JANOS
fenntartó Vállalat.

Tagja vagyok a hajdúböszörményi városi tanácsnak, egyben a mezőgazdasági állandó bizottságnak és a termelési bizottságnak. Így elmondhatom, hogy gyakorlatból ismerem a helyi tanácsok munkáját. Tagadhatatlan, hogy a tanács, mint olyan államhatalmi szerv, amelyben az egyszerű emberek gyakorolják a hatalmat megfelelő intézmény. De a tanács törvényről, amely eddig életben volt, nem lehet elmondani, hogy kifogástalan. Sokat tudnék felsorolni amit helytelennek tartok, de most csak néhányat említek.

Volt idő a tanácsok fennállása óta, hogy a sertésvágási engedélyt csak akkor adták ki a termelőnek, ha esedékes adóját már befizette. Pillanatnyilag úgy tűnik, mintha ez helyes lett volna, pedig nem volt az, mert számtalan kisparasztnak nem volt akkor annyira, hogy az adót befizesse, sokszor hízóljának levágását emiatt a tanács nem engedélyezte. Nem volt hasznos ez a rendelkezés, mert a kisparaszt vagy levágta feketén a hízót, emiatt megbüntették, vagy ha nem vágta le — a sertés lesóványodott és ebben kára volt a termelőnek is, az államnak is. Az ilyen termelő ugyanis a saját hízóljából el tudta volna látni a családot zsírral, hússal, szalonnával, de az ilyen rendelkezés miatt a család a henteshez szorult, szaporodott vele az ellátatlanok száma.

Egy másik példa: itt Hajdúböszörményben sok sertést nevelnek és hizálnak eladásra is. Megtették a termelőket azt is, hogy a meghízalt sertést nem adhatta el szabadpiaci felvásárlónak az a termelő, akinek nem volt adóhátraléka, mert így az árát nem volt mibe levonni. Ez is káros volt a termelőnek és az államnak egyaránt, mert azok a termelők, akik a szabadpiacra hizalt sertést nem tudták eladni, a következő évben már nem iparkodtak eladásra hizalni. Ebből következett az, hogy az ellátatlan városi lakosság számára kevesebb hús és zsír jutott.

Az a javaslatom, hogy az új tanács törvényben ezeket a rendelkezéseket változtassák meg. Helyes az, ha az adó- és egyéb hátralékosok ellen harcolunk, — kell is, mert az emberek nagyrésznél még sokáig szükség lesz az ilyenirányú noszogatásokra, — de hozzon a minisztertanács olyan törvényt, amely nem ütközik össze a népgazdaság érdekeivel és nem megy a lakosság ellátásának rovására.

CSAKI JÁNOS
tizenótholdas egyéni dolgozó paraszt
Hajdúböszörmény,

Hatezer forint jutalmat kap a Hajdú-Bihar megyei tanács egészségügyi osztálya

A szocialista betegellátás állandó javításáért a megyei tanácsok egészségügyi osztályai között folyó munkaverseny Borsod megye nyerte. Zsoldos Sándor egészségügyi miniszter adta át a vándorzászlót és az ezzel járó 10.000 forint pénzzutalmat Borsod

megyének a megyei egészségügyi osztályvezetők értekezletén. A második helyezést, 6000 forint jutalmat Hajdú-Bihar, a harmadik helyezést és a 4000 forint jutalmat a Csongrád megyei tanács egészségügyi osztálya kapta meg.

Már csaknem Szoboszlói kiépült a Keleti Főcsatorna

Négy hónappal ezelőtt Tiszalöknél átvezették a Tisza vizét a Keleti Főcsatornába. Azóta megépült a karinkói rizstelep, amelyet a Betonútépítő Vállalat és a Vízmuépítő Vállalat dolgozói többmillió forint költséggel készítették el. Itt többtízezer hold területen megkezdhetők a rizstermelés.

Az öntöző főcsatorna építése gyors ütemben halad tovább. A meder építésével már csaknem Hajdúszoboszlói érték. Jó ütemben halad a vízműhöz tartozó külföldi létesítmények építése is. A hajózó zsilipnél már csak a zsilipkapuk beszerelése van hátra.

Az erőmű mélyépítési munkái teljesen elkészültek. Folyamatban vannak az erőműhöz tartozó csarnok magasépítési munkái és most szerelik a csarnokon belül elhelyezésre kerülő áramfejlesztő generátorok alapjait.

A Keleti Főcsatorna hidjai közül eddig a 2-es, 4-es és 17-es hidak építését fejezték be. Terv szerint az idén további öt hid készül el, tehát Tiszalök és Hajdúszoboszló között ez év végéig összesen nyolc hid lesz, amelyen a főcsatornán áthaladó forgalmat lebonyolítják.

Lapzártakor érkezett

A szombaton délelőtt megnyílt Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásárt már az első órákban többrezen keresték fel. Igen sok látogatója volt a díszes főpavilonnak, de számos nézőt von-

zott a külföldi és hazai mezőgazdasági gépek nagy seregszemléje is. Megközelítő becslések szerint az első napon a látogatók száma elérte a 30.000-t.

Befejezte harmadik negyedévi tervét a Finommechanikai Vállalat

A Debreceni Finommechanikai Vállalat — elsőnek a megyében — szeptember 10-én, húsz nappal a határidő előtt teljesítette harmadik negyedévi tervét. A kiemelkedő szép eredményt a dolgozók elsősorban a szocialista munkaverseny kiszélesítésével érték el.

2.200.000 forint forgalom a készletrendezési kiállításon

Az öt napig tartó debreceni készletrendezési kiállításon, ahogy a cikklíslából kiderül, összesen kétfélemillió kétszáz ezer forint értékű elfekvő áru cserélt gazdát. A vásárlásból különösen a helyi kereskedelem vette ki a részét. A Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat például

hatszáz ezer forint értékű készletet, többek között szerszámokat, vörörszék lemezeket, huzalokat, villamosági cikkeket vásárolt. A Debreceni Kiskereskedelmi Vállalat, Ruházati Bolt, a sámsóni földművelésügyi szervezet ugyan csak több száz ezer forint értékben vett az elfekvő készletekből.

A begyűjtési versenyben Hajdú-Bihar megye hetedik lett

A minisztertanács, a begyűjtési minisztérium értékelte a gabonabegyűjtési versenyben szeptember 4-ig elért eredményeket. Ennek alapján a minisztertanács vándorzászlóját és az 50.000 forintos pénzzutalmat a verseny első helyezettjének: Pest megyének ítélte. A második, harmadik

helyen álló megyék, a legjobb járási, városi, községi, valamint a beadásukat legjobban teljesítő dolgozó parasztok között 900.000 forint jutalmat osztanak szét.

A begyűjtési versenyben Hajdú-Bihar megye hetedik lett,

A IV. Békekölcson első húzása

A szeptember 19-én, vasárnap sorra kerülő IV. Békekölcson első sorsolása sok kellemes meglepetést szerez majd a jegyzőknek. Ezen az egy napos sorsoláson egy százezer forintos főnyereményt, tíz 50.000, húsz 25.000, száz 10.000 és 300 ötezer forintos nagy nyereményt húznak ki. Ezenkívül 3000 ezerforintos, 11.000 ötszáz és 64.070 darab 200 forintos nyeremény kisorsolására kerül sor. A kisorsolásra kerülő összeg kb. 24.914.000 forintot tesz ki.

Üzemszünetet tart a hajdúszoboszlói gyógyfürdő

A hajdúszoboszlói gyógyfürdő igazgatósága közli, hogy a fürdő területén történő építkezések miatt szeptember 22-től teljes üzemszünetet tart. Október 7-től a gyógyfürdő kádrezszege nyílik meg, míg novemberben átadják rendeltetésének a gyógyfürdő fedett medencéjét is.

MI ÚJSÁG KOMÁDIBAN?

Hogyan valósulnak meg ebben a bihari községben a dolgozók javaslatai

Ide s tova négy esztendeje, hogy Komádi község dolgozói szavazatukat adták a Népfőnt jelöltjeire, és megválasztották saját maguk közül a községi tanácsot. A tanács négyéves működése alatt eredményes munkát végzett, és bár elkövetett kisebb, néha nagyobb hibákat, a község dolgozói mégis megszerették, örömmel és meglepődéssel vesz részt a község ügyeiben, dolgainak intézésében. A végrehajtó bizottság elnöke Frank Miklós elvtárs, a debreceni Táncsics Cipőgyár dolgozója volt, mielőtt ide került tanácselnöknek. Frank elvtárs higgadt, megfontolt, csendes ember. Néha még az is baj, hogy túlságosan zárkózott, nem él eléggé benne a község életében.

Egy esztendő nem nagy idő egy község életében. A tanács sem tud egy év alatt világrengető dolgokat csinálni, de a község dolgozóival karöltve a dolgozó parasztoi véleményét meghallgatva az „okos gyülekezet” eredményesen irányíthatja a falu életét, sokat tehet a falu érdekében. Erről tanuskodnak a tanácsuléseken elhangzott javaslatok is. Fellapozva egy esztendő alatt megtartott tanácsulések jegyzőkönyvét, kiderült, hogy nemcsak a tanács tagok, hanem azok is, akik nincsenek beválasztva a tanácsba, felelősséget éreznek községükért, és értékes javaslattal járultak hozzá a tanács munkájához, végső soron a saját életük egyre jobbá, zordanalábbá tételéhez. Lássunk néhány javaslatot a tanácsulésen elhangzottakból, de lássuk azt is, milyen intézkedéseket tett a végrehajtó bizottság a javaslatok megvalósítására.

1953 december 13-án Feld Lajos tanács tag a község dolgozóinak jogos panaszát tolmácsolta, hogy kevés a bolt, kevés a trafik. A 12 ezer lakosú községnek van olyan része, ahonnan kilométerekre kell bemenni a községbe két deka élesztőért, vagy egy doboz cigarettáért. Terepácsi Árpád azt kifogásolta, hogy kevés a faluban a kerékváltó és a kovács. Hetekig kell várni, míg a ktsz-ben elkészül két-három küllő a kerékbe.

Feld Lajos és Herpácsi Árpád javaslata egyben bírálata is volt a végrehajtó bizottság felé, de a felelősséget a tanács tagok vállalták magukra. Többben elmondották, hogy bár a kűt igen gyengén adja a vizet, a környéke mégis sártenger, mert a tanács nem törődik a karbantartásával. Egy hónap múltán nemcsak a tanács tagok, de azok is, akik csak amúgy „vendégként” vettek részt az ülésen, élesen bírálták a végrehajtó bizottságot, hogy semmit sem tett a kűt kijavítására.

Ez év február 21-én nagy vita volt a tanácsulésen, hogy mi legyen a kollégium melletti kűttel. Többben elmondották, hogy bár a kűt igen gyengén adja a vizet, a környéke mégis sártenger, mert a tanács nem törődik a karbantartásával. Egy hónap múltán nemcsak a tanács tagok, de azok is, akik csak amúgy „vendégként” vettek részt az ülésen, élesen bírálták a végrehajtó bizottságot, hogy semmit sem tett a kűt kijavítására.

Ez az újabb bírálata már hatott, a vb. kúcióba lépett. Nemcsak a kűt környékét hozták rendbe, de egy teljesen zárt víztárolót is építettek, s így már a kevés vízű artézi kűt is el tudja látni a környékét ivóvízzel.

A mezőőrök ügye az április 11-i tanácsulésen került szóba. Házi Károly az egész falu

panaszát és véleményét tárta a tanácsulés elé, amikor elmondotta, hogy a mezőőrök inkább kézbesítenek a faluban, ahelyett, hogy a határban őrködjenek. A mezei lopásoknak viszont se szeri, se száma.

Ezután nem használták ugyan a mezőőröket kézbesítésre, de a mezőőrök kérdése csak most fog megoldódni a napokban, amikor is a minisztertanács rendelete alapján a község dolgozó parasztsíjai gazdagvülésen maguk választják majd meg a mezőőröket.

A tanácsuléseken nemcsak a tanács tagok, hanem olyan dolgozó parasztoi is tettek javaslatokat, akik nem tagjai a tanácsnak, de javaslataikkal segíteni akarnak. Ilyen volt többek között Csőszy Mihály is, aki kérte a tanácsot, járjon el illetékes szervekkel, hogy a község határában a vízlevezető csatornákat tisztítsák ki, mert évek óta senkinek sincs rá gondolja. Az elmúlt évben az ide-és-otavason több ezer hold föld került víz alá, mert a gondozatlan csatornák nem bírták a sok vizet levezetni.

A végrehajtó bizottság többször írt Debrecenbe a Vízügyi Igazgatóságnak, de még válasza sem méltatták a levelet. Ez persze azt is mutatja, hogy a tanácsok alá nem tartozó szervek egyszerűen figyelembe se veszik egy községi tanács javaslatát. Hogy is vehetnék, hiszen leg többjük egyenesen valamelyik minisztérium felügyelete alá tartozik, így nem érzik felelősséget a tanácsoktól kapott javaslatok, vagy kérelmek megvalósítására. Nem véletlen, hogy a tanácsulésen vitájában igen sokan szólnak hozzá a tervezetnek „A tanács kapcsolata a tanács alá nem tartozó szervekkel” című fejezetéhez.

A tanácsuléseken többször hangzott el olyan javaslat, ami bár helyes, de a községi tanács nem képes megvalósítani, mert pénzügyi vonalon vagy meg van kötve a keze, vagy a javaslat megvalósítása nagyobb összegű pénzügyi beruházást igényel. Ilyen javaslatok voltak többek között: a villanyhálózat és a járda kibővítése, mérlegfelzelelés a vasútállomásnál az élő állatok mérlegelésére. De mindezeknél talán égetőbb kérdés a kultúrház ügye. Alig van tanácsulés, hogy ez szóba ne kerüljen. A községben nincs egy valamilyen való helyiség, ahol egy előadást meg lehetne tartani. Pedig a község dolgozó tanulni, művelődni akarnak. Nemrég a Csokonai Színház előadásán 800 ember szorongott a gyermekotthon ebédlőjében, amit erre az egy alkalomra kölcsönadtak. Több kultúr csoport van a községben, de nincs hol szerepeljenek.

Két hónapja könyvtár nyílt a községben függetlenül a könyvtárossal. Hogy rövid idő alatt milyen népszerű lett, arra bizonyíték, hogy Mikszáth, Jókai, Karinthy könyveit hiába keressük a könyvtárban, mert mind kivitték. A 900 kötet könyvből 4-500 állandóan kint van. A könyvtár állandóan fejlődik. Az csak fejlődne, ha nem akadályozná olyan körülmények, amiket egy kis jóindulattal, egy kis leleményességgel meg lehetne szüntetni.

Itt lenne szükség a tanács segítségére. De valahogy a kultúra ügyét a végrehajtó bizottság nem viseli eléggé szívén. A könyvtárban ki van ugyan írva, hogy este 7-ig van könyvtáróra, de a kis szűk helyiségben már 5 órakeresés van. A villanyvezeték megvan, csak nincs bekötve. Nincs polc, így a könyvek jórésze a földön van. Pedig a postán újabb 100 kötet könyv hever már napok óta. A községi tanácsnál nincs olyan rovat a költségvetésben, ahonnan ki tudnának utalni 26 forint portóltságot. Az értékes könyvek pedig ott porosodnak a postán, míg vissza nem küldik. A végrehajtó bizottság Frank elvtárs vezetésével igyekezett a tanácsuléseken elhangzott javaslatokat megvalósítani. Ennek számtalan jele van, és ez a végrehajtó bizottság felelősségét mutatja. Számtalan jelenség mutatja, hogy a vb. tagjai, elsősorban Frank elvtárs, nem élnék eléggé a tömegek között, nem ismerik kellően a dolgozók problémáit. Ilyen pl az előbb említett könyvtárügy, vagy a földművelésügyi tevékenysége. Az italtoltban drágábban mérik a rumot a megengedettnél. Az egyébként igen korszerű fűszer-és csemegeboltból sok olyan áru hiányzik, amit a dolgozók naponta keresnek, de nincs, pedig ha a tanács közbenjárna, ha az ügyvezető felszólítaná — lehetne. A csemegeboltban nincs hentesárú. Az italtoltban viszont van, csupán 70 százalékkal drágábban adják, mint a fűszer-és csemegeboltban eladhatnák. A szövetkezetnek így nagyobb a jövedelme. Hogy a falu dolgozói sokalják a 8.50-ét 10 deka gyulai kolbászt és panaszuknak, hogy a boltban nincs? Ez a panasz nem hallik az égig, de még a tanács házáig sem.

A komádi tanács négyéves munkája meglátja a község fejlődését. Sok minden épült, formálódott a falu arculata. Közben szinte észrevétel nélkül megváltoznak az emberek is. Az idősebbek lassabban, a fiatalok rohamosan. A könyvtárban az idősebbek mezőgazdasági szak-könyveket válogatnak, a fiatalok történelmi regényeket keresnek. Papp Antal negyedik általános iskolás kistíu szovjet ifjúsági regényt olvas, a másik gyerek Szabó Pál „Csenedelet a géplomáson” című könyve iránt érdeklődik.

A faluban széles körben vitájk a tanácsulés-tervezetet. Se szeri, se száma a véleményeknek, a javaslatoknak. F. Tóth István büntetőjogi javaslat a tanácsnak a mezei lopásoknál. Házi Károly az állandó bizottságok összehívását javasolja. Ilyés Imre az állami gazdaság és a tanács viszonyáról tett értékes javaslatot. A törvénytervezethez tett javaslatok, vélemények mind, mind a tanúsítják, hogy a község dolgozói részt kérnek a község ügyeinek intézéséből, részt akarnak venni a tanács munkájában. A számtalan javaslat, kezdeményezés megvalósítására a községi tanács és a végrehajtó bizottság hivatott. Ennek a feladatnak megfelelően nagy tisztesség, de komoly felelősség is. Ezt vessék jól emlékeztetőbe a komádi tanács vezetői és ügydolgozói, hogy megfelleljenek a nép bizalmának.

PALLAS IMRE

A NÉPLAP

rádióműsora

Vasárnap

KOSSUTH-RÁDIO
 6-8: Reggeli zene, 8: Hírek, 8.15: Egy falu — egy nót, 9: Zenés felvétel, 10: Vasárnapi levél, 10.10: Kíváncsi klubja, 11: Ajándékhangverseny, 12.15: Az ajándékhangverseny folytatása, 13.30: Jó ebédhez szól a nót, 14.15: Jó munkáért — szép muzsikát! 14.45: Egy hét a külpolitikában, 15: Szív küldi szívnék szívesen, 16: Hervad a róza... — 16.50: Táncczene, 17.40: Kincses Kalendárium, 18.40: Szerencsés utat, 19.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20.10: A kis vs. Zenés vigjáték, 21.40: A vasárnapi sportja, 22.10: Meselelő muzsika, Csajkovszkij Csipkerózsika c. balettiét ismerteti Rácz György, 22.50: A Quartett Italiano játszik, 23.43: Hanglemezek.

Hétfő

KOSSUTH-RÁDIO
 8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zenekari hangverseny, 9.20: Vidám kis család, 9.40: Iskolai Kórusok, 10.10: Muzsikáról — mindenkinek, 10.30: Napos Palkó, 11: Hangszeres muzsika, 11.50: A hősieségről, 11.50: Szimfonikus zene, 12.10: Déli hangverseny, 13: Mi történt a nagyvilágban? 13.05: Népi zene, 13.30: Kodály Zoltán dalműveiből, 14.25: Utóór-híradó, 14.50: Heti zenés kalendárium, 15.40: Fűvőszene, 16: Most légy okos Domokos, 16.25: Táncc a zenében, 16.40: Magyar muzsika, 17.10: Előadás, 17.25: Mátyás Mária énekel, 17.40: Veréb-dűlő, 18.10: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik, 18.30: Hangos Ujság, 19: Táncczene, 19.40: Válaszolunk falusi hallgatóink kérdéseire, 20.10: Jó munkáért — szép muzsikát!

Kedd

KOSSUTH-RÁDIO
 8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zenekari hangverseny, 9.20: Pillangó Perikó, 9.40: A kis muzsikuskonak, 10.40: Színes magyar muzsika, 11: Csajkovszkij műveiből, 11.30: Emlékezés Jókaira, 11.50: Hangszeres népi muzsika, 12.15: Színes szórakoztató muzsika, 13: Indulok, 13.30: Népszerű balettszene, 14.25: Chopin műveiből, 14.55: Vidám népdalok, 15.15: Meseoperák, 16: Hazának rendületlenül, 16.40: Keleti dalok, 17.10: Szív küldi szívnék szívesen, 17.40: Legkedvesebb verseim, 18: Táncczene, 18.30: Hangos Ujság, 19: Egy falu — egy nót, 19.40: A rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire, 20.10: Holnapra kiderül, Vigjáték 3 felvonásban, 22: Hírek, Sport, 22.20: A színházi közvetítés folytatása.

Szerda

KOSSUTH-RÁDIO
 8.22: Műsorismertetés, 8.30: A Fővárosi Népi Zenekar játszik, 9: Mi történt a nagyvilágban? 9.05: Könyvnyitási dalok, 9.18: Xantus János. Ifjúsági rádiójáték, 9.40: Dal tanulás, 10.10: Régi magyar muzsika, 10.30: Ovodások műsora, 11: Filmzene, 11.30: Kodály-művek, 12.15: Hangos Ujság, 12.45: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 13.30: Fűvőszene, 14.25: Utóór-híradó, 14.50: Tánccelünk, 15.10: Az épülő kommunizmus nagy országában, 15.40: Magyar szerzők szórakoztató zenéje, 16: Kossa István, A Munkaerő-tartalékok Hivatala elnökének üdvözlölete az ipari tanulókhöz, 17.10: Szív küldi

szívnék szívesen, 18: Ifjú figyelő, 18.30: Táncczene, 18.50: Napló, 19.05: Verbunkosok, 19.30: A virágzó mezőgazdaság útján, 20.10: Jó munkáért — szép muzsikát! 21.25: Traviata. Opera három felvonásban, 22.10: 10 perc külpolitika, 22.20: Az operaközvetítés folytatása, 23.47: Mozart-művek.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Indulok, 14: A Magyar Rádió kisgyűjtése játszik, 14.43: Kórusművek, 14.50: Előadás, 15: Magyar operák, 15.40: Keserű cukornád, 16: Hanglemezek, 17: Uzemi kórusműveiből, 17.25: Előadás, 17.40: Minaretek árnyékában, 18: Filmzene, 18.30: A magyar opera első nagy művésze, 19: Mozart-művek, 19.30: Német népi táncok, 19.40: Sporthíradó, 20: Táncczene.

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIO
 8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zenekari hangverseny, 9.20: A Gyermekekrádió műsora, 9.40: Gyermekek, 10.10: Lányok, legények, 10.30: Ismeretterjesztő előadás, 10.45: Hanglemezek, 11.10: Népművelési híradó, 12.15: Táncczene, 13: Vidám kórusművek, 13.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 14.25: A Rádió Gyermekekrádió műsora, 15.30: Előadás, 15.45: Magyar mezők virága, 16: Hazafiak, 16.30: Népművészeink műsorából, 17.10: Brahms művésze, 17.45: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk, 18: Szív küldi szívnék szívesen, 18.30: Hangos Ujság, 19: Egy falu — egy nót, 19.40: A rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire, —

Péntek

KOSSUTH-RÁDIO
 8.22: Műsorismertetés, 8.30: Balettszene, 9.20: Az atomok világában, 10.10: Kiss Ferenc hegedű, 10.30: Ovodások műsora, 10.50: Az Okos Macsó, 11: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 11.30: Magános lázadók, 12.15: Hangos Ujság, 12.35: Vidám fűvőszene, 13.01: Mai operettek, 13.30: Népek dala, 14.25: Utóór-híradó, 14.50: Zenekari hangverseny, 15.30: Schubert-dalok, 16: Orosz nyelvlecke, 16.20: Fatalok sporthíradója, 16.40: Chopin műveiből, 17.10: Szerellem, szerellem, 17.40: Előadás, 18: A Magyar Rádió énekkarának műsorából, 18.20: Táncczene, 18.45: Nemzetközi kérdések, 19: Jó munkáért — szép muzsikát, 19.40: A rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire, 20.10: Esti nóták, 21: Szimfonikus zene, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Színes magyar muzsika, 22.50: Egy francia költő, 23.10: Egy éj Velencében.

Szombat

KOSSUTH-RÁDIO
 8.22: Műsorismertetés, 8.30: Fűvőszene, 8.50: Szimfonikus táncok, 9.20: Utóór-híradó, 9.45: Nemet pirosok énekelnek, 10.10: Szentgyörgyi Katalin énekel, 10.25: Hanglemezek, 10.40: Zenekari hangverseny, 11.30: A BCG oltás eddigi eredményei, 11.40: Vidéki népi zenekarok műsorából, 12.15: Déli hangverseny, 13: Tíz perc külpolitika, 13.10: Énekek Jancsinnak, 13.30: Fűvőszene, 14.25: Uj Zenei Ujság, 15.25: Szív küldi szívnék szívesen, 15.50: Irók a mikrofon előtt, 16.10: Strauss-kerenők, 16.40: Kedves Hatalom! — 17.10: Híres népi zenekarok műsorából, 17.30: Szövetkezeti híradó, 18: Egy falu — egy nót, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Szombati muzsika, 20.10: Tarka-barka, Vidám zenéj műsora, 22.20: Tanc éjfélig, közben 23.05: Mi történt a nagyvilágban? 23.05: A tanc éjfélig c. műsor folytatása.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Dalok és hangszeresjáték, 14: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 14.45: Delutáni hangverseny, 15.20: Mindenki operája, 16.20: Előadás, 16.40: Szimfonikus zene, 17: Liszt-művek, 17.10: Tíz perc közzgazdaság, 17.20: Szülőknek — nevelésről, 17.40: Táncczene, 18: Előadás, 18.30: Szív küldi szívnék szívesen, 19: Hangos Ujság, 19.30: Hanglemezek, 20.10: Sporthíradó, 20.30: Könyvnyitási muzsika, 21: Színes népi muzsika.

a

A r...
tóság...
derek...
vizsg...
igen...
k a s...
kus...
és G...
mus...
más...
gyöb...
lemez...
alapl...

Az a...
tását...
Simon...
mus v...
való...
voit...
tően...
kellő...
helyez...
ra. Ne...
musok...
tését...
hogy...
fogta...
hogy...
Béke...

agro

A...
között...
vátón...
cséplé...
az irá...
melősz...
ményt...
elvtárs...
részt...
senym...
ból. A...
szerve...
gyengé...
munka...
tette...
takari...
és mé...

Asbo...
ronóm...
ton do...
munka...
ellen...
merül...
nyár...

Váro...
ronóm...
tsz-be...
jával...
pedig...
munka...
kapcs...
fellelk...
amike...
paszta...

R

A...
hogy...
mény...
munk...
képz...
sítés...
lekki...
erőge...
kider...
háron...
banta...
pizka...
tartó...
laltak...
Rád...
dott...
lyen...
erőte...
egyes...
ni, de...
kor a...
lenőr...
légsz...
ságb...
lott...
nyolo...
lést...
csupa...
olaj...
ma n...
zat...
súve...
zése...
lisra...
gépe...
kettes...
gyed...

Sok a hiba a derecskei gépállomáson

A megyei gépállomási igazgatóság augusztus 23-ától 28-ig a derecskei gépállomáson általános vizsgálatot tartott. Az ötnapos, igen alapos ellenőrzést Fazekas László vezetőmechanikus, Lévai István revizor és Gulácsi László agrónómus hajtották végre. A gépállomás munkáját értékelve, nagyjából hibákat feltáró közleményünk az ő feljegyzésük alapján készült.

Az agrónómiai munka irányítását a derecskei gépállomáson Simon Károly vezető-agrónómus végzi. A nyári munkára való felkészülése kifogástalan volt, az őszi feladatokat illetően azonban nem adta meg a kellő segítséget, utasítást a kihelyezett agrónómusok számára. Nem ellenőrizte az agrónómusok munkanaplójának vezetését. Hibájul róható fel az is, hogy a brigádvezetőket nem fogta erősen, amikor látta, hogy a gépállomás igazgatója, Béke Ferencné nem képes erre.

Váradai Eszter agrónómuossal elégedett a Rákóczi tsz

A kihelyezett agrónómusok között Kovács Jenő Hajdúszovátón el-ellátta feladatát. A cseplési és aratási munkában az irányítása alatt dolgozó termelőszövetkezetek szép eredményt értek el. Hibája Kovács elvtársnak, hogy nem vette ki részét kellőképpen a tsz-ek versenymozgalmának fejlesztéséből. A gépállomás által lekötött szerződési munkálatokról nem vezetett nyilvántartást. Igen gyengén készült fel az őszi munkák végzésére, nem készítette el a tsz-k trágyázási, betakarítási, vetőszántási, vetési és mélyszántási tervét.

Asbóth József kihelyezett agrónómus szintén Hajdúszovátón dolgozik, az Új Kenyér tsz munkáját segíti. Tevékenysége ellen komoly kifogás idáig nem merült fel, az erőgépeket a nyár folyamán jól irányította.

Váradai Eszter kihelyezett agrónómus Derecskén a Rákóczi tsz-ben végzi teendőit, munkájával mind a gépállomás, mind pedig a tsz elégedett. Az őszi munkára való felkészüléssel kapcsolatban azonban nála is fellelhetőek ugyanazok a hibák, amiket előbbi két társánál tapasztaltak.

Rosszul dolgoznak a műszakiak

A vizsgálat megállapította, hogy a gépállomás gyenge eredményeinek a műszakiak rossz munkája az oka. A traktorosok képzetlenek, a kötelelességteljesítés terén egyik-másik igen lelkiismeretlen. K. Nagy Lajos erőgépeinek megvizsgálásánál kiderült, hogy a gép legalább három hete nélkülözötte a karbantartást. A légszűrő teljesen piszkos volt, s a légszűrő olajtartójában olaj helyett sarat találtak.

Rácz Lajos arról panaszkodott, hogy 35 centiméter mélyen kellene szántani, de gépe erőtlen és két ekefejjel is csak egyes sebességgel képes haladni, de úgy is csak nehezen. Mikor a gép átvizsgálásakor az ellenőrző elvtársak lebontották a légszűrőt, azon ujjnyi vastagságban acatpíhét találtak, holott Rácz Lajos már előtte nyolc nappal befejezte a cseplést. A légszűrő olajtartójában csupa kemény sárdarab volt olaj helyett. A gép fordulatszámja nem érte el még a hatszázat sem. A karbantartás elvégzése és a fordulatszám normálra állítása után Rácz Lajos gépe 38 centiméter mélyen, kettős sebességgel, háromnegyed gázzal vigan szántott.

Varga Benedek.

A nagyrabéi termelőszövetkezetek új belépőkkel gazdagodnak

Nagyrabén is, mint minden faluban sorra be vannak zárva az utcaajtók, a házajtók, mert ilyenkor senki sincs otthon, munkaidő van, az őszi betakarítás foglalkoztatja a falu népét. Aranyló kukoricacsövekkel megrakott szekerek nyikorognak az utcáporában, cukorrépával fut a vontató az átvevőhely felé. Szokatlan ez a szeptemberi kánikula, amely szinte egyik napról a másikra érleli az őszi veteményeket, a kapásokat és sürteti az embereket a betakarítással.

Három tsz van Nagyrabén, de mind a háromban olyan fejlesztett munka folyik — hogy idejében betakarítsanak és az ősziakat elvessék — amilyen még a múlt esztendőben sem volt. A falu szelén, mindjárt a gépállomás mellett a Kossuth termelőszövetkezet központja van, amelynek udvarán serény munka folyik. Ontózőárkot ásnak a konyhakertészet részére, a magtár előtt szelektorozzák a vetőmagot, az irodában pedig már a zárszámadás előkészületei folynak: a betakarított termények, takarmány felmérése, számadása. Szőke Imréné fiatal könyvelő három éve könyvel mindíg pontosan a tsz vagyonát és nemcsak a könyvekben, de az eszében is nyilvántart mindent, szinte élő lexikon.

Kevés idő múlva megérkezik Bölöni Gyula elvtárs, a tsz elnöke és Albusz János elvtárs, a tsz agrónómus. Rendkívül komoly eredményekről számolnak be a tsz vezetői, s aztán később a tsz tagjai is. Az eredményekről, a kollektív életéről, a munkafegyelméről tanuskodnak Gyenge Károly bácsinak, a nagyrabéi paraszt költőnek versei, amelyek a tsz életéről szólnak.

A Kossuth tsz 809 katasztrális hold földön gazdálkodik. A jó eredmények különösen most, az őszi betakarításnál tapasztalhatóak. De már eddig tavaszaiak alá 250 katasztrális hold földön elvégezték a nyári szántást — 28—32 centiméteres mélységben. Ebből lesz tavaszra jó morzsalékos talaj, amely már alapja a jövő évi jó termésnek. Megrezdődött a vetőszántás is, mintegy 30 holdat szántottak fel és szeptember 15-től megkezdik az ősziak vetését.

A tsz vezetősége tervet készített. Végrehajtásával biztosítják azt, hogy október 15-re, de legkésőbb 20-ra mindent elvetnek. E héten végeznek 35 katasztrális hold cukorrépa felásával és beszállításával. Több mint 200 mázsás átlagtermést vártak erről a földről, a rossz idő azonban keresztülhúzta számításukat. Így még kell most elégedni a 120 mázsás holdankénti átlagterméssel. Tizenkét hold napraforgójukat egy nap alatt akarják betakarítani.

Több mint 20 mázsás kukorica termésre számítanak. Már eddig is olyan jó ütemben haladt a munka, hogy a falu egyenleg dolgozó parasztjai szinte oámulják a termelőszövetkezetek munkáját. A Kossuth tsz tagjai már a tavaszon a kapálás, az aratás idején bebizonyították, hogy mindent elkövetnek a gyors és jó munka érdekében. A kapásokat háromszor-négyszer művelték. Eddig is jól osztottak, munkaegységként 6 forint 40 fillér jutott előlegként, ezenkívül lucernát, gabonát kapott minden tag. A rossz időjárás ellenére a tsz tagjai melegekedtek, a tsz egész élete, munkája vonzóvá vált a falu parasztjai előtt.

Augusztus óta már nyolcan léptek a Kossuthba s ebből már hat család bent dolgozik, részt vesz a munkában, mint például Szilágyi János dolgozó paraszt feleségétől együtt. Néhány nappal ezelőtt vették fel Katona Sándort, s aznap már be is állt munkába. Nagyon sokan érdeklődnek nap, mint nap a Kossuth tsz-nél a belépéssel kapcsolatban. Több mint 20 jelentkező van még, akik október elseje után a Kossuthban akarnak dolgozni.

Az Új Barázda tsz 1949-ben alakult, sok nehézséggel kellett megküzdnie. Mintegy 647 katasztrális hold földön 75 taggal dolgoznak. Egy éve Hajdú István elvtárs lett az elnök, s a vezetőségre is olyan emberek kerültek, akik megkövetelték a munkafegyelmet. Úgy irányították a tsz tagok gondolkodását, hogy ma már azt mondják a faluban az Új Barázda tsz-ről, hogy az utóbbi időben talán a legtöbbet fejlődött. Bizonyítja néhány adat is ezt a tényt. Átlag búzatermésük katasztrális holdanként elérte a 7 és fél mázsát. A falusi átlag — az egyéni parasztlak földjén az 5 mázsát is alig érte el. Igaz, a múlt évben még október elején elvetettek, s ezzel, tavasszal műtrágyát használtak. Ebből okulva az idén is idejében elvetnek mindent. Az Új Barázda tagjai is a jó munka eredményét várják most. Kukoricából jó közepes termést várnak, három hold dohányföldjükéről közel 25 mázsás elsőosztályú dohányt takarítanak be. Erre igen büszkék, mert ezen a tájon sem termett ilyen szép dohány. Volt olyan tő, amelyről 14 levelet szedtek le, 70—80 centiméter hosszúságúakat. Az állattenyésztésük is egyre felfelé ível. A jövő esztendőre teljesítik állattenyésztési tervüket, utána még jövedelmesebbé teszik a közös vagyont, s ennek meg akarják teremteni már most az alapját. Ifj. Máté Sándor elvtárs, a tsz elnöke azt mondta: olyan talkarmánybázist teremtenek már most az idén, de különösen tavasszal, hogy az bárki majd megnézheti.

A községben elismerik az Új Barázda fejlődését. Pedig milyen nehezen kellett megküzdnie azért, hogy ezt elérjék. 1949-ben, amikor megalakultak, bizony csak a föld volt, meg néhány vasvilla. S ma már modern gazdasággá fejlesztették szövetkezetüket. Különösen sok segítséget nyújt nekik Kocsor Imre elvtárs, agrónómus. Az Új Barázda is vonzó lett a falu dolgozó parasztjai előtt. Két héttel ezelőtt lépett be közéjük Kenderesi Ferenc 8 holdas, Zsoldi János 6 holdas dolgozó paraszt. Agoston Imre hírneves kertész is kérte felvételét az Új Barázdába. Másfél hold földjét is magával viszi. Több mint tíz dolgozó paraszt, akiknek 6—8—10 hold földjük van, érdeklődött eddig a belépés feltételei felől.

Már eddig több, mint 3 kiló kenyérgabonát osztottak előlegként, valamint egy kiló árpát munkaegységként. Tíz hónap alatt a 47 tagnak 80 ezer forintot osztottak ki előlegként. A kiválóan dolgozó Petőfi termelőszövetkezetben a betakarítás alatt egyidőben folyik az őszi- és a vetőszántás is. Eddig több mint 60 katasztrális holdon végezték el a mélyszántást, 25 holdat megtrágyáztak, s még az ősz folyamán több mint 80 katasztrális holdat szórnak be műtrágyával. Ebben a termelőszövetkezetben szerdán volt közgyűlés, ahol három új tagot vettek fel ünneppélyes keretek között. Gyenge Gyula 5 holdas, Turuckai Károly 3 holdas és Fekete Zoltán 8 holdas dolgozó parasztoke.

A Petőfi tsz alakult legkésőbb Nagyrabén, 1952-ben. Jelenleg 335 hold földön, 47 taggal dolgoznak, s olyan terméseredményeket érnek el, amelyekre az egyéni dolgozó parasztlak gondolni sem mertek. Tavaszti árpából 11 mázsát, tavasszúból 9 mázsát, zabból 12 mázsás holdankénti átlagtermést értek el.

Már eddig több, mint 3 kiló kenyérgabonát osztottak előlegként, valamint egy kiló árpát munkaegységként. Tíz hónap alatt a 47 tagnak 80 ezer forintot osztottak ki előlegként. A kiválóan dolgozó Petőfi termelőszövetkezetben a betakarítás alatt egyidőben folyik az őszi- és a vetőszántás is. Eddig több mint 60 katasztrális holdon végezték el a mélyszántást, 25 holdat megtrágyáztak, s még az ősz folyamán több mint 80 katasztrális holdat szórnak be műtrágyával. Ebben a termelőszövetkezetben szerdán volt közgyűlés, ahol három új tagot vettek fel ünneppélyes keretek között. Gyenge Gyula 5 holdas, Turuckai Károly 3 holdas és Fekete Zoltán 8 holdas dolgozó parasztoke.

A nagyrabéi határban az idén különösen megmutatkozik, hogy a társasgazdálkodással jobb eredményeket lehet elérni, mint az egyéni kis parcellán. Szívós, hosszú harcban került, míg ezt el tudták érni a termelőszövetkezetek. Most is sokszor meggátolja őket a kitűzött célok elérésében az időjárás, de a korszerű, nagyüzemi módszerrel mégis csak lényegesenben túlszárnyalják a falu átlagos eredményeit. A mázsák, az elért eredmények kézzelfoghatóan bizonyítják a nagyüzemi gazdálkodás fölényét, a termelőszövetkezeti tagok nyugodtabb és gondatlanabb életét. A még egyenleg dolgozó parasztlak közül ezért határozottan el egyre többen, hogy a közös gazdálkodás útjára lépnek.

FÁBIÁN SANDOR

Püspökladány határában az egyéni gazdák 1000 holdon új rizstelepet létesítenek az idén

Gazdag termést ígér a rizs. Az újrízai Lenin és a nádudvari Vörös Csillag tsz 30 mázsás, a hajdúböszörményi Rákóczi tsz és a püspökladányi egyéni termelők szálcsoportjai 20—25 mázsás átlagtermésre számítanak. A több mint 3000 hold rizsterület 80 százalékáról már leengedték a vizet. Megyészerte megkezdődött az aratás. Eddig több mint 400 holdon végeztek ezzel a munkával. Rövidesen 100

cséplőgép kezd meg a rizs cséplését. Jelölik már az új rizstelepek helyét is. A nádudvari Vörös Csillag 100 hold, a hajdúböszörményi termelőszövetkezetek 240 hold új rizstelepet létesítenek az ősz folyamán. A püspökladányi egyéni gazdák pedig 1000 holddal növelik a rizsterületet. A jövő évben már 6400 holdon termelnek rizset a megye termelőszövetkezetei és egyenleg dolgozó parasztjai.

A bősörményi gépállomás már megkezdte a cséplőgépek javítását

A hajdúböszörményi gépállomás műhelyében serényen folyik a munka. Ellentétben az eddigi szokásokkal, már megkezdtek a cséplőgépek javítását. A háromtagú javítóbrigád munkáját Boros Sándor irányítja, aki a cséplési versenyben a megyében legjobb eredményt ért el, a DISZ munkacsapatok országos versenyében a második helyen végzett. Boros Sándor most a gépjavításban is megállja a helyét. Brigádja kilenc nap alatt végezte

el azt a munkát, amit négy személynek 10 nap alatt kellett volna elvégezni. Így a szeptember 1-től 10-ig terjedő időre tervezett egy cséplőgép kijavítását határidő előtt egy nappal, 9-én befejezték. Boros Sándor és brigádjának két tagja, Dömölki Károly és Győri Lajos szeptemberben megjavítanak még három cséplőt és egy kazalozót. Így 1955 április végére befejezik a 34 cséplő javítását, május elsejére pedig az összes gépek javításával végeznek.

Magy a rendetlenség A MEVIÉP DIÓSZEGI-ÚTI TELEPÉN

Általában megszoktuk már, hogy a szervezethez, a folyamatosság alapvető tartozéka a termelődésnek. Nos, ha így van, akkor a Mezőgazdasági Vízépítő debreceni gépjavitó csoportja ebből a fontos „tantárgyból” nagyon részszul vizsgálják.

Már a Diószegi-úti telep területére lépve rögtön meghökken bennünket a nagyfokú pazarlás és rendetlenség. A most épülő egyemeletes munkásszálló mellett egészséges.

téglicsomókon át közlekednek a fuvaroszekerek,

há bitumen szétfoltyva, az oldalán mész a homokba beletaposva.

Még jóformán tovább se megyünk, máris újabb meglepetés. Az udvar egyik sarkában valóságos ócskavastelep. Közlekedni megyünk, megnézzük, mi lehet ez. Szétszedett SZTZ és Hoffer traktoralkatrészek vannak egymás hegyén-hátán. Igazán művészeknek kell lenni annak a szerelőnek, aki ebből a zürzavarból a javításhoz szükséges alkatrészeket kiválogatja.

A rendetlenség, nemtörődomség a műhelyekben is „megtalálható”. Nagyfokú az anyagpazarlás is, csakis szalmajaként bánnak a nép vagyonával. A munkafegyelem laza.

Köteles technikus munkaidő alatt például egy jókora dinnye elfogyasztásával van elfoglalva. Amikor kérdésre vonják ezért, úgy felel: no és... kinek mi köze ehhez... az ember akkor eszik, amikor éhes.

Hollenczer és Tanusz öntök a drága anyagot pocsekóiknak. Többször előfordul, hogy a selejtesse vált dugattyúkat egyszerűen a szemétkébe rejti. Nagy Károly rakodómunkás, párttag most is a szemétkébe emelt ki egy ilyen drága anyagból készült alkatrészt.

A vállalat kezelésében lévő motorokra, a csatornaépítésnél használatos traktorokra szintén kevés a gond. Egyetlen felszerelési tárgy sincs szocialista megőrzésre kiadva, amiatt egyesek feleslegesen hajszoják a gépeket, a gondozásra pedig egyszerűen flittyet hánynak. A javítótér ékesen példázza ezt. Állandóan ott állnak a motorok, várják a javítást, a teljes állomány 40 — gyakran 50 százaléka.

Ha már a gépeknél tartunk, mondjuk el azt is, hogy még ennél cifrább dolgok is előfordulnak. A szerelők mesélik, hogy a közelmúltban hosszú fűrészeléssel teljesen üzemképes állapotba hoztak egy G-35-ös traktort. Már csak a bejárás volt hátra. A kipróbálásból azonban semmi sem lett, mert a kész gépről az egyik éjjel az alkatrészek jórészt leszedtek. A „teltekek” lusták voltak az ócskavastelepen válogatni, így

a gépet jelték tönkre.

Hogy ki volt ez a lelketlen fráter, még ma sem tudják, de mindenesetre az a tény is jelzi a fennálló súlyos rendellenességeket.

A munka- és egészségvédelemnél sem rózsásabb a helyzet. A védőalként járó napi fél liter tejet a dolgozók nem kapják meg, mert Mór Imre megbízta a szükséges mennyiséget sosem biztosítja. A munkaruha és a munkabérek kifizetése terén is sok a panasz. Szabó Lajostól például a különélesi pótdíj kifizetését tagadták meg, noha hajdúánási lakos.

Felvetődik a kérdés, mindezekért ki a felelős, illetve kik azok, akik eltűrik, hogy a MEVIÉP gépjavitó részlegénél és az építésnél valóságos „forradalom” folyjon a rend ellen? Elsősorban Rózinger építészvezető nevét kell megemlíteni. Rózinger tud a dolgokról, de kibújik a felelősség elől.

Felelősség terheli Pál elvtársat, az üb. elnököt is. Bátor cselekvés helyett legtöbbször ígéret, így ha valami bejelentést tesz, az emberek már rendszerint csak legyintenek. A MEDOSZ területi bizottsága is úgy látszik behuny szemmel jár, mert ezeket a kirívó rendellenességeket mindezekre észre sem vette.

Ami a vállalat központját illeti, ott is jó volna, ha a segítségnyújtás hatékonyabb formájáról gondolkoznának. Alkatrészekből, szerszámokból ugyanis alig érkezik Debrecenbe utánpótlás.

Változtatni kell ezen a visszas helyzetben. A megyei pártbizottság ipari osztálya már megtette a segítséghez szükséges első lépéseket — rövidesen pártbizottság létesül a Mezőgazdasági Vízépítő Diószegi-úti telepén. Persze, ez még egymagában kevés. Szükség van minden becsületes dolgozó összefogására, hogy a gépjavitó csoportnál végre rend, s ami fő, szerveztlenség és fegyelem legyen!

KOVÁCS TIBOR

A Ruházati Bolt felkészült az őszi idényre

Debrecenben a kereskedelmi vállalatok felkészülten várják az őszt. A Debreceni Ruházati Bolt üzleteiben 35 százalékkal több mikádó kabátot hoznak forgalomba, mint tavaly. Női kabátokból, férfi- és fiúöltönyökből, bakkancsokból, kötöttárukból, női kardigánokból és kuligánokból is jelentősen bővült a választék. Férfi és női szövetekben ugyancsak szebbnél szebb mintákban válogathatnak a vevők. Mind a gyapjú, mind a pamutárak tetszősebb kivitelben készülnek, a

színválaszték is gazdagabb.

A bolt eladói igyekeznek a dolgozók kéréseit, igényeit mindenben kielégíteni. Versenyt indítottak az udvariasabb kiszolgálásért.

A Ruházati Bolt üzleteiben a tavalyihoz viszonyítva a választék és a készlet jelentősen emelkedett, egyes közszükségleti cikkekkel még ma sem kielégítő a helyzet. Így kevés a 39-40-es fiú-, a 23-26-os gyermekcipő. A Ruházati Bolt vezetői most a helyi KTSZ-ekkel tárgyalnak, hogy ezt a hiányt is mielőbb megszüntessék.

A Gazdaműhely bővítése — és a Tatarozó

Az utóbbi időben sor került Debrecenben több üzem korszerűsítésére, bővítésére. A Debreceni Gazdaműhely is, hálála a fejlődésnek odáig jutott, hogy sürgőssé vált ott egy emeletes munkaterem elkészítése. Az építkezéshez még ez év első negyedében hozzákezdett a Tatarozó Vállalat. Sajnos az építkezés korántsem olyan ütemben halad, mint ahogy kellett volna. Ennek oka, hogy sok a bontás, toldozgatás. A földszinti részt például alig húzták fel, máris öt ablakot és egy ajtó feletti átívelő részt bontottak le az építők, állítólag azért, mert az alapréz nem bírta volna el az emeletet. Jelenleg a hátsó falazásnál kerül több téglalor

lebontásra, hogy miért, az még mély titok.

Mi, dolgozók úgy véljük, akár a tervező, akár a Tatarozó Vállalat a hibás a felsoroltakban, véget kell már vetni az ilyen felelőtlen toldozó-foldozó munkának. Ne csak beszéljünk az önköltségsökkentésről, de valószínűleg is meg! Márpedig az ilyen munka épp ennek ellenkezőjét eredményezi, csak a kiadásokat növeli és felesleges kárt okoz a népgazdaságnak.

Jó volna, ha ezt az építők is megszivelnék. Minél hamarabb, annál jobb, lehetőleg már most!

T. J.
Hatvan u. 1. sz.

ÁLKOLDUSOK

Debrecenben

Válasz a „Nyílt levél az ille tőkéséhez” című cikkre

A Néplap egyik múlt heti számában közölt nyílt levélben komoly bírálat érte a városi tanácsot is, mert még mindig megtűri a debreceni utcákban a koldulást, a tőkés társadalom eme még itt-ott megmaradt csökevényét.

Népi demokráciánkban évek óta szükségtelenné vált a koldulás, hiszen örökre megszűnt nálunk a munkanélküliség. Másrészt a dolgozni nem bíró öregek és rokkantak megfelelő, a társadalom által biztosított ellátmányban részesülnek.

A debreceni városi tanács szeretné a koldulást teljesen felszámolni. Ezért létrehozta főleg a csökkent munkaképességűek számára a Kézmű- és Háziipari Szövetkezetet, ahol rövid átkepzési idő után egyesek havonta ezer forintot is megkeresnek. Az egyre bővülő szociális otthonban pedig azok, akik nem tudnak dolgozni, elhelyezést találhatnak. A csökkent munkaképességűek ezek mellett résztvehetnek az étkeztetési akcióban, tüzelőellátásban és különféle pénzbeli és természetbeni segélyeket kaphatnak, nem beszélve orvosi segélyről és teljesen ingyenes gyógyszerellátásról. Az eredmény azonban nem tart lépést a juttatásokkal.

Rostás Sándor például havonta 400 forintot kap az államtól, ebben az évben a városi tanácsot kapott már paplant és ágyműveket és egy teljes öltönyt, lábbelit. Ötödmagával vett részt a tanács étkeztetésében és mégis gyakran koldul a Déri Múzeum előtt.

Egyesek, akik nem szeretik a munkát, úgy vélik, hogy koldulásból könnyen és jól megélhetnek. Ezt bizonyítja számos más példa mellett a következő: Balatonfüreden 82 éves korában meghalt Szilágyi Sándor koldus, akinek nem volt hozzátartozója. Szilágyi debreceni volt, egész életében rongyokban járt és halála után ágyában a rongyok között egy vaskazettában 33,800 forintot találtak.

Mit kell ehhez még hozzátenni? Nyilvánvaló, hogy a lakosság tartja el a koldusokat. Azok pedig, akik a koldusoknak könyöradományt adnak, bizony igen helytelenül teszik. A lakosság könyöradományai könnyelmű és züllött életmódot biztosítanak a lezüllött koldusoknak.

A kolduskérdés teljes felszámolásához tehát a lakosság segítségével szükséges: senki ne adjon egyetlen fillért sem a kéregtőkéknek!!!

Meg kell jegyezni azt is, hogy a koldulás megszüntetése nemcsak tanács, hanem rendszeti feladat is. Már pedig mi már hosszabb ideje segítséget nem kapunk, sőt a rendőrség még azt sem teszi meg, hogy a vidékről Debrecenbe betóduló koldusokat már az állomásokról vissza küldje, pedig tudja mindenki, hogy ezek koldulni jönnek Debrecenbe.

A koldulás és még inkább a koldusok megbotránkozató viselkedése, részegkedése, erőszakoskodása nem vet jó fényt Debrecen közbiztonságára.

Még csak annyit, hogy helyes volt a „Néplap” bírálat. Még egyszer kérjük a lakosságot, hogy tanulja meg: a kéregtők támogatásával, az adakozással csak pénzt dobja ki az ablakon.

Bizonyos, hogy a lakosság részvételével, a rendőrség segítségével gyorsan megoldjuk ezt a szociális feladatot is.

LÁSZLÓ ZSIGMOND,
a debreceni városi tanács szociálpolitikai csoportvezetője,

Vácat épít a fiam

A gyenge szeptemberi napfény sugarai játékosan csillognak az udvar közepére leszórt homokon. Mint megannyi apró kristály, úgy tükörözi vissza a sugarakat, amelyből ezen a nyáron oly kevés jutott nekünk. Felöltöttek és gyermekeknek egyaránt hiányzott ez a virágjászoló, gyümölcsértel, jó meleg napsugár.

Az udvar közepe benépesedik a ház legifjabbjaival, az apró kis „építészekkel”, akik — mint mindig — most is azon vitalkoznak, hogy a nagy homokvárnak ki, melyik részét építi fel. A vitát csak az ebéd szakítja meg. Ebben mindenki megegyezik: — ebédelni kell! Ezúttal is erősebb a gyomor a várépítési lázról, és csal: hamar megürül a játszótér.

Játszótér?

Egy komor, öreg bérház durva köveivel körkötött szűk udvara, amelybe csak néha téved be a napsugár, hogy kicsalogassa a gyerekeket és öregeket, hogy aztán bolondot üze belőlük, újra eltűnjön a magas falak mögött.

De ez a szűk kis udvar, és ez a kis homok — ez egy kis birodalom, amelyben a legifjabbak az uralkodók. Ez jelenti számukra a napi szórakozást, vidámságot, gyermeki örömeiket.

Bármennyire is nem tetszik ez az egész „játszótér”, nem vagyok annyira fukar, hogy a fiamtól is megvonjam. Kiviszem tehát a homokot — várat építeni. Ifjanc kora ellenére is már erőteljesen kifejlődött benne az építési, s még inkább a rombolási vágy. Ahhoz azonban, hogy az ember egy homokvárat lerombolhasson, ugyebár, azt előbb fel kell építeni.

Mint jó apa, hogy átadjam ebbéli homályos ismereteimet — hozzákezdtem, hogy fiamat a helyes és szabályos lapátforgatásra oktassam. Lehet, hogy rossz pedagógiai módszerem van, s ennek tudható be az a kudarc, ami félórai türelmes próbálkozásomat koronázza. Vegül is, megúván a hiábavaló kísérletezést — fiam ugyanis ragaszkodott az egyéni lapátkezeléshez — hozzákezdtem, hogy a homoknak várformát adjak. (Amit aztán majd le lehet rombolni.)

Munka közben oktattam fiamat az építészeti stílusokra. Elmondtam a renaissance korabeli építészet csodáit, megmagyaráztam neki a román, gót és secessió stílus jellegzetességeit, a dór és ion oszlopokat, a homlokzatok fajtáit és a díszítő agantus levelek rendeltetését. Minden tudományomat elővettem, ami már jó egy-néhány éve porosodott az emlékezetemben. De hát soha sem tudja az ember, hogy mikor, hol és mit tud felhasználni.

S amíg így oktattam fiamat, ezalatt egészen takaros kis vár született toronnyal, várkapukkal, híddal és lépcsőkkel. Minden kellék megvolt, ami egy ilyen középkori várhoz kell. Még védőárok is, vízzel... S míg én fülig homokosan az udvar közepén térdelve azon fáradoztam, hogy fiamat a várépítés mesterségére megtanítsam, ezalatt ő, a tanítvány, fölényes mozdulattal szétrúgta a várarok töltését, és a kifolyó vízzel alkotott sárral szép rendre bekente előbb a lábát, aztán a ruháját és végül a fejét is. S mindehhez, a világ legártatlanabb ábrázatával — nagyokat nevetett.

Összenéztem a fiammal, és nekem is nevetnem kellett. Itt ülünk ketten a homokban: ő, a kisfiú, aki az egész várépítésből a pancsolásnak örül: a legjobban, és én, a meglett, komoly családapa, aki várat épít, és nem meri bevallani — még saját magának sem — hogy mindezt egy kicsit a saját örömére, önmaga szórakoztatására teszi.

Hej, de jó megint gyerekek lenni!

Mondanom sem kell, hogy ezután csak egy alapos fűrésd következhetett mindkettőnk részéről, mert hiszen apa és fia egyaránt a fűrésztől kezdve homokos volt.

Most itt ülök az asztalnál, és írok. Fiam kis ágyában fekszik, és mélyeket lélegezve alszik. Almában talán éppen várat épít. Szép nagyot, román stílusban, dór oszlopokkal és agantus levelekkel... Nagyot nyög álmában, és kezével a levegőbe üt:

— Ejnye, ez az apu, ahelyett, hogy dolgozna, itt ül, és elrontja a várarok töltését. És most minden víz kifolyik.

CHIODI KÁROLY

Büszke őta az elállamnal. Nincs elnija a köteha valaki azt magulnitják rer Nagy a de semmi irázi Leni tartják n dig „uram Uram elv arról, hog is „Uram szont má munkája ürrib cím ben tartjgok dolg aztán ner zavarba frosok bol Bálintné 16.000 fo

No, de most írni. azért volt vábbiakka zonyítuka megértik munka h dámbabbak vasárnapjál ez for derűsebb munka.

Látogass eredménye sokat hall hogyan sz mert errő dunk...

Fürgen. Kanyarog herban. E hivátását Ujiráz alia is közé le hoz — a keményebb let. A két bocskák s ezen az hisz maga egy jól tetején lei reti a vilé nyár vége tözteti pa a partján ruhába b — ahogy pítottuk — lyó is kü zöld lomb takarja a érdekes t emplom lombok f a község szokatlant seje is. N dult meg Knével A söbb elm villámscaj ébredtek ra. Rövid csapott a fák azon nak, és a nek arra, a mennyi nem a be

Vasárnap cikon lá hákban é nagy mű mákban. lánytól Kérdésün nak fele jük az o gyúlnak. Ilyenkor Nem vol kapjuk — ugyan — kintetét. szóból é

A KOROS PARTJÁN

LÁTOGATÁS ÚJIRÁZON

Büszke község Ujiráz. Ezek óta az elsők között rendezte az állammal szembeni adósságát. Nincs elmaradás. Mindenki tudja a kötelességét, és ha nagynéha valaki mégis megfélemlít, azt maguk az ujirázi gazdák tanítják rendre.

Nagy a híre tehát Ujiráznak, de semmivel sem kisebb az újirázi Leninnek. Igaz, sokan úgy tartják nyilván: ott még mindig „uramozzák“ a tsz elnökét. Uram elvtárs ugyan nem tehet arról, hogy úri származás nélkül is „Uram“-nak született, az viszont már az ő érdeme, hogy munkája után ítélve az úrnál is uribb címet érdemelne. Jól rendben tartja a tsz szénáját, a tagok dolgoznak becsülettel. Így aztán nem meglepő, hogy néha zavarba hozzák a környező városok boltvezetőit, mint Bugyik Balintné a multkoriban, egy 18.000 forintos vásárlással.

No, de nem arról akarunk most írni. Erre a bevezetőre csak azért volt szükség, hogy a továbbiakkal összhangban azt bizonyítsuk: ahol az emberek jól megértik egymást a munkában, a munka hétköznapijaiban, ott vidámabbak, derűsebbek az élet vasárnapjai is. Persze, ugyanígy áll ez fordítva: ahol vidámabb, derűsebb az élet, jobban megy a munka.

Látogassunk ki és a munka eredményei után, amikről már sokat hallottunk, nézzük meg, hogyan szórakoznak az újiráziak, mert erről már kevesebbet tudunk...

I.

Fürge, néhol-néhol öntelten kanyarog a Körös a lapályos Biharban. Erzi fontosságát, nemes hivatását a vízszegény tájakon. Ujiráz alatt — mintha csak neki is köze lenne az emberi dolgokhoz — a szokottnál valamivel keményebben dagasztja ki a mellet. A két oldalát szegélyező dombcskák szinte hegynek tűnnek ezen az „asztal-sík“ vidéken, hisz magasabb pont esetleg csak egy jól megrakott szalmakazal tetején lehet. A kis folyócska szereti a világos ruhákat és még a nyár vége felé is üdezőldbe öltözteti partjait. Mivel Ujiráz is a partján fekszik, dús zöld lombruhába bujtatja azt is hiszen — ahogy már az előbb megállapítottuk — ezt a községet a folyó is különös becsben tartja. A zöld lombok sokasága szinte eltakarja a falu házeit, és csak az érdekes román stílusban épült templom tornyai magasodnak a lombok fölé. Azonban nem csak a község határa ilyen, Biharban sokatlanul zöld — hanem a belsője is. Nemrég nagy iramban indult meg a fásítás. Igaz — ahogy Knével András tanácselnök később elmondja — sokan csak a villámcsapástól való félelmükben ébredtek rá a fásítás fontosságára. Rövid idő alatt két emberbe csapott a villám. Az elültetett fák azonban gyorsan lombosodnak, és az emberek lassan rájönnek arra, hogy a fásítás nem csak a mennykő ellen jó orvosság, hanem a betegségek ellen is.

II.

Vasárnap délután van. Az utcákon lányok sétálnak színes ruhákban és legények követik őket nagy mügonddal kisubickolt csizmákban. Két csinos nászra-érett lánytól kérünk utbagazítást. Kérdésünkre szórakozottan rándnak feleletet. Gyorsan megértjük az okát. Jóskaék nagyon figyelnek. Tapintatlan ember, aki ilyenkor nem siet gyorsan rálépni. Nem voltunk azok de még elkapjuk — a nem felénk irányult ugyan — a lányok szemérmes tekintetét. Jóskaék nem csak a szövből értenek, mert mikor kis

idő után visszatekintünk, már négyesben sétálnak tovább.

A fótéren — hamarosan idejuttunk — az iskolával szemben van a filmszínház. Előtte az utcán hatalmas tömeg áll, várakozik. A pénztárban izzad a pénztárosnő. Vasárnap forgalom. Rövidesen megtudjuk azonban, hogy itt hétköznapi, vasárnap egyre megy. Állandóan zsúfolt a filmszínház. A korcsmára is gyorsan ráakadunk. Hogyne akadnának rá ilyen meleg napon szomjas emberek. Semmi okunk nincs tehát csodálkozni azon, hogy alig tudunk a pulthoz férni, annyian vannak az ivóban. Végre kezünkben a sör, illetve csak a pohár, mert a tartalma közben már le is csúszott. Mindjárt jobban érzi az ember magát. Beszélgetésbe elegyedünk. Olyan érdekesítő dolgokat szeretnénk megtudni, mint például:

— Mikor volt itt utoljára verekedés?

Ertetlenül néznek ránk a sörivő magyarok.

— Verekedés?! Már mér lett volna?!

— Na csak úgy... Szóval berugott emberek, meg efféle...

— Hát ha többet iszik valaki a kelleténél, hazamegy, aztán lefekszik. Ez ennek a tisztas rendje...

— Ezek óta nem volt komoly verekedés a községben, legfeljebb kisebb-nagyobb szóvitás.

Röviddel ezután már az iskola egyik hívós termében beszélgetünk. Vagy hatan-heten lehetünk. Itt van Knével elvtárs, a tanács elnöke, Kincses Béla igazgatótanító, Balogh István községi párttitkár, Széni József, a Lenin tsz párttitkára.

III.

Megtudjuk, hogy Fodor Lászlóné a község népművelési ügyvezetője. Úgyes, agilis asszony, csak nem műveli eléggé magát. Pedig műveltség nélkül nem lehet művelni a tömegeket sem, akik itt aztán különösen igénylik ezt. Kincses Béla igazgatótanító segíti a munkájában.

Nehéz lépést tartani az igényekkel. Minden előadást négy-

szer-ötször mutatnak be, de így is kevésnek bizonyul. Egymás után mutatták be a „Peleskei notáriust“, a „Falu rosszát“, a „János vitéz“ — alkalomról alkalomra zsúfolt házak előtt. Igaz, a szereplők bele is adtak „apattanyait“, hogy jól sikerüljenek az előadások. Itt nem kényszerű társadalmi munka ez. Szívükkel, lelkükkel csinálják. Nincs is kérés, meg hiányzás a próbákról. Nem kell még „agítani“ sem az embereket. Örömmel, nagy-nagy szeretettel végzik ezt a munkát.

— Szép dolog ez, különösen ha egy jó szerepben lép fel az ember — szokta mondogatni Morvai József egyéni gazda, aki pedig már megette kenyeré javát, 60 körül jár évei száma. Pusztás Ferenc kovácsmester Peleskei notáriusának — ő volt a címszereplő — még most is híre van a községben. Szél Bélánénak — 6 gyermeke van, mégis talál időt erre a munkára. A férje — községi levélkihordó — később beszélünk vele — egyenesen büszke a feleségére, mint a színjátszóegyesület egyik kiváló tagjára.

Nem hiányzik Ujirázon a párt-szervezet tagjainak példamutatása sem. Nem csak hogy segítik a szereplő együttesek munkáját, de részt is vesznek abban. Széni József párttitkár, a színjátszóegyesület egyik oszlopos tagja. Több-ször szerepel, és csodák-csodája: nem romlott a tekintélye, sőt népszerűbb, közkedveltebb lett... Szeretik, maguk közé valónak tartják.

Sok szépet lehetne még írni, de jellemzésül — hely híján — talán elég is ennyi. Aki többre kíváncsi, látogasson ki Ujirázra. Erdemes megtanulhatja, hogyan kell a tömegekkel együtt nevelni, és munkálkodni, hogyan kell jól dolgozni és vidáman élni...

IV.

Még a szomorú embert is jókedvre deríti ez a vidáméletű kis község. Különösen egy jó furdó után a Körös friss habjaiban... Bársonyosan cirógat az alkoholy szellő, ahogy fürge játszódzva szökik tova a gépkocsi két oldalán...

— OBERSOVSZKY GYULA —

Melyik a világirodalom legkiválóbb regénye?

A „HÁBORÚ ÉS BÉKE“!

Egy londoni Tolsztoj-ünnepségen a modern angol irodalom legkiemelkedőbb művésze, John Galsworthy állapította ezt meg. Kis és nagy népek, nemzetek hagyományaikban és költőikben élnek tovább. A 126 évvel ezelőtt született Lev Nyikolajevics Tolsztoj ma is élő példázata ennek. Ez a visszaemlékezés nem az értékelés igényével lép fel, hanem a felidézés szándékával. Az az író, aki epikai alkotásival a kortársírók rajongó csodálatát váltotta ki, előtünk is jól ismert. A „Háború és béke“ Andrij Bolkonszkija, rajongó lelku Bezuhovja, „Karenina Anna“ című szereplője, Vronszkij önfeláldozó típusa csakúgy jól ismert és szeretett alakjai olvasóközönségünknek, mint novelláinak gazdag, sokrétű ember-és társadalomrajza.

Tolsztoj hítt az emberben, az ember igazi értékeinek kibonta-

kozásában — ezért tudott kétekedni a cári rend mindenkélettiségeiben. Szerette az embert, ezért tudta gyűlölni az embertelent. Írásaiban küzdött a szabadsáért — bármennyire elvont és tisztázatlan is volt ez önmaga előtt — ezért volt „sírásója“ a multnak és „bábája“, világrasegítője az Októberi Forradalomnak.

Élete, alkotásai az egyetemes emberi kultúra fejlődésére ma még alig lemerhető megtermékenyítést jelentettek. A Szovjetunióban külön kutatócsoport foglalkozik a Tolsztoj-hatás értékelésével. Itt elég annyi, ha megemlíjük Rjepin örkébesű Tolsztoj-portróját, Csehov és Gorkij szeretetteljes és megleghangú visszaemlékezéseit.

Az emlékezésben Lenin szávaival bucsuzunk: „Kit lehet egész Európában melléje állítani? — Senkit.“

Földényi László.

A NYILVÁNOSSÁG ELŐTT

panaszok a megyei tanács Műsorirodájára a megyei tanács kereskedelmi osztályára

A Hajdú-Biharmegyei Műsoriroda kéthónapos működése túlságosan rövid idő ahhoz, hogy eddigi munkájával kapcsolatban messzeemenő következtetéseket vonjanak le. Mindenesetre az elmúlt vasárnap megtartott balett-est és az Operaház művészeiből alakult balettcsoport vidéki turnéja azt bizonyítja, hogy a Műsoriroda helyes úton halad, hisz hazánk 16 városában és községében több, mint húszezer dolgozó számára szerzett művészi élményt, a legtöbb helyen ott, ahol még soha nem láttak balettet. Az év hátralévő részében is gazdag programot bonyolít le a Műsoriroda. Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár és Szolnok megyében a vidám műsorokon kívül irodalmi esteket, több üzemi és ifjúsági hangversenyt rendez.

A Műsoriroda dolgozói sok kezdeti nehézséggel küzdenek. Többek között nincs megfelelő helyiségük. Amit igényeltek (a Vörös Hadsereg útja 19 alatt, azt a megyei tanács kereskedelmi osztálya — elsősorban

Tokaji László osztályvezető nem engedte kiutalni. Mondván: „erdekeibe“ ütközik, mert nekik kell az a helyiség, játékbolt céljára. Persze, fontos az is, de mégsem annyira, mert 6-8 házzal arrébb már van egy játékbolt. Így aztán a Műsoriroda továbbra is kénytelen az IBUSZ-szal és még egy intézménnyel közösen egy helyiségben „elférni“, ahol 16 dolgozó szorong egymás hegyén-hátán, ahol naponta többszáz (sokszor ezren felül) ügyfél fordul meg. Ott bonyolódik le a vasúti és hangversenyjegy vásárlás, könyvelés, pénztár, adminisztráció, bizalmas és nem bizalmas beszélgetés, művészek fogadása, hangversenyek előkészítése, hivatali megbeszélés, stb., stb.

Jogos tehát a Műsoriroda dolgozóinak kívánsága: a kultúrforradalom legfiatalabb intézményét végre helyezzék a dolgozó embereket megillető körülmények közé. Ehhez az is kell viszont, hogy a tanács vezetői, beosztottjai maguk is szeressék a kultúrát!

Operaházi Balettcsoport

A SZABADTÉRI SZÍNPADON

lemét sugározta. Természetesen az egyes balettekből kiragadott részletek nem adhattak a műről teljes képet, sokszor zavarólag hatott ez a töredezettség, amely olyan volt, mintha a zenekar játékból hiányozna egy-egy fontos szólóhangszer. Másrészt a beérkezettek és a még pályájuk kezdetén álló fiatalok iskolai módon szolid, de nem egyéni ízü képességei nem állhattak mindig egybe teljesen kiforrott és zavartalan egyiséggé.

A műsor első felében az előző kéthetes turné fáradsága is észlelhető volt, máskor meg elnagyoltság a koreográfiában. Nem minden produkció volt tehát teljes értékű. Máskor viszont a megszábdaltság, az indokolatlan és bántó lerövidítés is bosszantóan hatott, így például Ravel felére csökkentett „Bolero“-ja, amelyből hiányzott a felépítés tervszerűsége, nagyvonalúsága, a mélyről fakadó szerelmi indulat kibontása.

Csinády Dóra elsősorban lírikus egyéniség. Atszellemlőt költőiség árad minden mozdulatából. Különösen a „Keszkenő“ Cigánytáncban és a „Bah-csiszerájli szökőkút“ Aszafjev balettjének szólórészében tünt

ki nemesivésű mozdulataival, tökéletes formakultúrájával, nemkülönben gazdag érzelmességével. Sok mindenben ellentétet Lakatos Gabriella, aki lobogóan tüzes egyéniség, szikrázó energiával telíti meg a színpadot, ősi, elementáris szenvedélyességet áru el minden mozdulata, de van mondanivalója az incselkedő játékoság és a humor területén is. Rác Boriska új név a balett együttesében, pompásan rugalmas, a fiatalosság életszeretétől megmámorosodó táncosnő, egyénisége azonban még nem kialakult.

A férfiak között Osi János már kész művész fölényes technikával. Kissé talán túlfőlényes is, néha kiesik szerepének hangulatából, nem adja át magát teljesen a táncnak. A fiatal Havas Ferenc nagyon reményteljes tehetség. Feltűnően bravuros a technikája. Az együttes legfiatalabb tagja Róna Viktor, aki a „Páris lángjai“ bemutatóján a kis forradalmi dobost alakította. Akkor mindig nyíltszini tapsvihart kapott a 12 éves kislány, ahogy a harcbanduló forradalmárok élén haladt dobját büszkén pergetve. Azóta felnőtt ifjúvá serdült, még sok van benne a gyer-

mektáncos üde kedvességéből, de már kibontakoznak a férfiasan energikus mozdulatok is. Aszafjev szovjetorosz zeneszerző két balettjéből, a „Bah-csiszerájli szökőkút“-ból és „Páris lángjai“-ból látni részleteket. A felejthetetlen élményt nyújtó „Páris lángjai“ forradalmisága a tömegjeleneteknek nyugszik, az itt bemutatott részletek ezt nem pótlhatták, de így is izelítőt kaptunk a mestermű drámai pátoszából, romantikus lendületéből. Csajkovszkij „Diótörő“ és „Hattyúk tava“ balettjeiből vett részletek mellett nagy sikere volt Kenessey Jenő „Keszkenő“ című táncjátéka két részletének: a duhajkedvű Vörösbor-csárdásnak, és a fájdalommal epedő Cigánytáncnak. Az utóbbinak dallamait, az egész második felvonás zenei tematikáját a Csenki-tesztvérek jegyezték fel és Csenki Imre adta át Kenesseynek. Artisztikus számként hatott Gounod „Faust“ operája Walpurgis-éji részletének balettjéből vett jelenet.

A MÁV Filharmonikusok kamarazenekaránt, amely önálló számokat is adott elő, Rubányi Vilmos vezényelte a rutinos balettkarmester biztosságával. A zenekarban azonban a kevés vonost sokszor elnyomták a fűvósok, egészben véve is adós maradt ezen az estén a zenekar a kidolgozás árnyaltságával, a szép tónussal.

(T. D.)

fiam

ny sugaraai játé-
pére leszórti ho-
istály, úgy tük-
ezen a nyáron
teknek és gyer-
a virágjakusz-
sugár.

epesedik a ház
észekkel“, akk-
on vitalkoznak,
melyik részét
szájtja meg.
ebédelni kell!
várepítési láz-
tszótér.

va kövekkal ki-
sak néha téved
sa a gyerekeket
t üze belőlük,
gögtt.

ez a kis homok
yben a legifjab-
ámukra a napi
eki örömeiket.

ez az egész
a fukar, hogy a
tehát a homok-
ellenére is már
építési, s még
azonban, hogy
lerombolhasson,
mi.

djam ebbéli ho-
kezdttem, hogy
átforogatásra ok-
agógiái módsze-
a kudarc, ami
mat koronázta.
ló kísérletezést
egyéni lapát-
y a homoknak
najt le lehet

mat az építé-
naissance kora-
rúztam neki a
jellegzetességeit,
lokzatok fajtáit
delletését. Min-
mi már jó egy-
kezetemben. De
hogy mikor, hol

ezalatt egészen
nyal, várfokkal,
kellék megvolt.
kell. Még védő-
g homokosan az
aradoztam, hogy
re megtanítsam,
es mozdulatlial
a kifolyó vízzel
ente előbb a lá-
fejét is. S mind-
ábrázatával —

nekem is nevet-
a homokban: ő,
ből a pancsolás-
meglelt, komoly
nem meri be-
sem — hogy
ömére, önmaga

lenni!
ekután csak egy
mindkettőnk ré-
egyaránt a füle

lnál, és írók.
élyeket télegez-
vára épít. Szép
oszlopokkal és
nyög álmában,

hogy dolgozna,
ltését. És most

